

JANUARI 1966
15e JAARGANG

Redactie:

D. Roethof-Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

Administratie:

Oudegracht 152
Postbus 114
Utrecht

Versijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E

MEDEDELING VAN DE REDACTIE

blz.
3

°
° °

HUMANISTISCH VERBOND

Promotie H.B.-lid	4
Avro-uitzending op de 2e kerstdag	4
Bliksemactie in Rotterdam	4
Twintig-jarig bestaan H.V.	4
Humanistisch Vormingsonderwijs	4
Buitenwerk	4
Televisie-uitzendingen	4
Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme	5

°
° °

HUMANITAS

Bijeenkomst maatschappelijk werkers	6
Trainingsbijeenkomst	6
Verschijsing brochure	6
Nieuwe aanstellingen	6
Conferenties Reclassering	7
Humanitas Haarlem meer armslag (De Echo)	7/8
Commissie Warme maaltijden voor bejaarden (De Zaanlander)	8
Brabantse zorg voor vreemde arbeiders (Het Brabants Nieuwsblad)	8

°
° °

CENTRALE STICHTING BUREAUX VOOR LEVENS- EN GEZINS- MOEILIJKHEDEN

9

°
° °

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Winterweekend	10
Propaganda	10

°
° °

STICHTING HUMANISTISCH THUISFRONT

Vormingscentrum "Het Coornherthuis" overgedragen aan het Humanistisch Verbond	11
--	----

°
° °

STICHTING MILITAIRE TEHUIZEN VAN HET
HUMANISTISCH THUISFRONT

Nieuwbouw	blz.
Subsidieverlening	11
(De Gelderlander)	11/12

.
..

HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING
VAN BEJAARDEN

Bouw Coornherthuis (Trouw)	13
(Nieuwe Haagsche Courant)	

.
..

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ
VAN DE ARBEID

Humanisme vindt meer erkenning (Het Vrije Volk)	14
---	----

.
..

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maand februari voor de VARA	15
--	----

.
..

TELEVISIEUITZENDINGEN

15

.
..

VAN ALLE KANTEN

Lezing Prof.dr.Libbe v.d.Wal (Haagse Courant en Delftsche Courant)	16
Felle anti-toon gelukkig voorbij (Dagblad v.Limburg)	16
(Leidse Courant en de Amersfoortsche Courant)	17
Gelijke kappen? (Trouw)	17/18
Haulerwijk	18
Mgr.Bekkers in Brandpunt (Leidsche Courant)	18
Over de dialoog tenslotte	18/19
Mieras, de Baäls en de bliksem (De Friese Koerier)	19
Nog altijd moeilijk met de T.H.D.in de Zaanstreek (Trouw)	19/20
Pater Kölker over het humanisme (Het Nieuwe Dagblad)	20
Yoga, Kerstman en Humanisme taboe in Paardekop (Het Haarlems Dagblad)	21
Rekenschap (Het Vrije Volk)	21
Nota (De IJmuider Courant)	21
Nota (	21

.
..

MEDEDELING VAN DE REDACTIE

Met ingang van het nummer dat u zojuist bereikt heeft, wil de redactie van de Humanistische Documentatiedienst de inhoud van dit blad op een enigszins andere leest schoeien. Wij streven er daarbij naar in kort bestek nieuws te geven over de activiteiten van de diverse geledingen binnen de bij het Humanistisch Centrum Mens en Wereld aangesloten instellingen.

Uit hetgeen de pers over deze organisaties publiceert zullen wij korte bloemlezingen geven; enkele berichten die doorgaans in VAN ALLE KANTEN opgenomen zouden worden, zullen wij nu onderbrengen bij de verschillende instellingen zelf. Om tot een zo goed mogelijke documentatie te komen ten behoeve van onze leden onderling, is het natuurlijk van belang te weten, dat van het "nieuws" dat door de betrokkenen wordt ingezonden, niet altijd het "nieuws-element" van de grootste importantie wordt geacht, maar wel het "inlichtend-element".

Met andere woorden: niet alleen de datum van een bepaalde bijeenkomst is van belang, maar ook een korte omschrijving van hetgeen plaats zal vinden, later gevolgd door een verslagje over het verloop van de bijeenkomst.

Nog korter gezegd: het "algemeen menselijke" moet om de hoek kijken!

D.R.-E.

°
° °

HUMANISTISCH VERBOND

Promotie H.B.-lid

Op 9 december promoveerde te Rotterdam tot doctor in de economische wetenschappen het lid van het Hoofdbestuur en voorzitter van de gemeenschap Wageningen, de heer A.J. Wichers. De titel van zijn proefschrift luidde: "De oude plattelandsbeschaving".

AVRO-uitzending op de 2e kerstdag

Aan de uitzending op de avond van de tweede kerstdag, waarbij men de gelegenheid kreeg een telefoongesprek te hebben met een geestelijk raadsman, werkte van de zijde van het Verbond de centraal geestelijk raadsman D.Th.F.d'Angremond mede.

Bliksemactie in Rotterdam

Een ledenwerfactie op een avond in Rotterdam, waaraan 20 leden meewerkten, leverde in eerste instantie 19 nieuwe leden op. Inmiddels hebben zich nog enigen aangemeld. Begin januari is dit experiment met succes herhaald.

Twintig-jarig bestaan H.V.

Voorafgaande aan een sobere herdenking op 19 februari in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen in Utrecht, vindt in Den Haag op 18 februari een persconferentie plaats. Het veertiendaags blad "Mens en Wereld" komt met een jubileumnummer, dat aan alle leden wordt gezonden.

Humanistisch Vormingsonderwijs

Toestemming tot het geven van dit onderwijs aan a.s. leerkrachten is verkregen voor de Kweekschool voor Onderwijzers te Rotterdam. Een der leraren van deze school, die ook de cursus aan het Humanistisch Opleidingsinstituut volgt, treedt als docent op.

Buitenwerk

De Buitenwerkcommissie van het Verbond heeft voor het zomerseizoen een aantal kampen voor kinderen en jongeren op haar programma gezet. Een kinderkamp zal worden gehouden in Elspeet en een drietal tentenkampen in Rijssen (Ov.). Voor jongeren zijn er trektochten, resp. naar Denemarken, Zuid-Engeland en Parijs, waarbij in het laatste geval ook het vierde congres van de Internationale Humanistische en Ethische Unie zal worden bijgewoond.

Televisie-uitzendingen

In afwachting van de aangekondigde regeling, waarbij het Verbond eigen zendtijd zal worden toegewezen, heeft de VARA toegezegd gedurende de overgangstijd per maand 10 minuten ter beschikking te blijven stellen. De eerstvolgende uitzending vindt plaats in februari.

Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme

In verband met het 20-jarig bestaan van het Verbond in februari zal het Steunfonds dit jaar zijn grote actie niet in maart, maar in februari houden.

Uit de voorlopige cijfers over het resultaat in 1965 blijkt, dat aan giften in dat jaar een bedrag van f 215.737.76 werd ontvangen. (In 1964 bedroeg dit f 151.063.93).

°
° °

DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

" H U M A N I T A S "

Bijeenkomst maatschappelijk werkers

Op 22 oktober 1965 werd op het Centraal Bureau een bijeenkomst gehouden met alle maatschappelijk werkers van Humanitas voor het algemeen maatschappelijk werk en voor de gezinsvoogdij.

Op deze bijeenkomst hield de heer L.J.Dijkers, directeur van de afdeling Rotterdam, een inleiding over samenwerking tussen algemeen maatschappelijk werk en gezinsvoogdij, waarbij hij iets vertelde over enkele nieuwe gedachten hieromtrent, die momenteel in Rotterdam worden besproken en uitgewerkt. De (talrijke) aanwezigen bediscussieerden daarna deze inleiding in kleine groepen, waarna een samenvatting volgde.

Trainingsbijeenkomst

In de zomer van 1966 zal een twee- of driedaagse trainingsbijeenkomst worden gehouden voor stafleden van het Centraal Bureau, gewestelijke functionarissen, directeuren en maatschappelijk-werkadviseurs van afdelingen in grote steden. Het onderwerp van deze conferentie is:

"Het werken in groepen en de verhoging van de "productiviteit" van groepen tegen de achtergrond van de in onze organisatie bestaande opvattingen en structuren".

Verschijsning Brochure

De op het congres gehouden inleidingen, zullen, met het door de discussiegroepen geleverde materiaal, in brochurevorm verschijnen. Deze brochure: "Uitzicht", die dezer dagen van de pers komt, is verkrijgbaar bij het Centraal Bureau.

Nieuwe aanstellingen

Bij afdeling Assen werd per 1 september 1965 mevrouw J.M.Boersma-Meelker aangesteld als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk (uitbreiding).

Bij afdeling Amsterdam werd per 15 november 1965 mejuffrouw R.Warringa aangesteld als maatschappelijk werkster voor de gezinsverzorging (uitbreiding).

Bij afdeling Neder-Veluwe werd per 1 januari 1966 mevrouw J.H. Borghorst-Wielsma aangesteld als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk (uitbreiding).

Bij afdeling Haarlem werd per 1 november 1965 mevrouw T.Tugan-ter Horst aangesteld als leidster gezinsverzorging/bejaardenzorg (uitbreiding).

Conferenties Reclassering

De Sectie Reclassering van onze vereniging heeft grootse plannen. Zij belegt in 1966 en 1967 een drietal landelijke conferenties met als algemeen thema: "De veilige samenleving". Achter deze wat onschuldig klinkende titel verbergt zich een aantal vragen, die achtereenvolgens de revue zullen passeren en waarover de sectie met een groot aantal deelnemers van gedachten wil wisselen.

Wat is bijvoorbeeld om te beginnen het beeld dat momenteel in de samenleving leeft over misdaad en misdadigers?

Hoe "veilig" willen wij dat de samenleving is en welke risico's vinden wij aanvaardbaar? Hoe ver strekt onze tolerantie en welke vragen roept dit weer op? Welke ervaringen heeft de reclassering? Zijn er factoren in de maatschappij zelf die de criminaliteit in de hand werken? Welke belemmeringen ontmoeten de pogingen tot resocialisering van de misdadiger? Is de samenleving wel voldoende geïnformeerd; moeten we meer voorlichting geven; maar hoe dan? Zou het mogelijk zijn om tot een meer tolerante houding tegenover afwijkend maatschappelijk gedrag te komen? Zou daardoor de reclassering wellicht beter kunnen functioneren?

Tot deze gedachtenwisseling hoopt de sectie niet alleen de medewerkers uit eigen kring en die van het Nederlands Genootschap tot Reclassering uit te nodigen, maar ook velen daarbuiten.

De eerste van deze conferenties zal worden gehouden van vrijdagmiddag 13 mei tot zaterdagmiddag 14 mei a.s. op het conferentie-oord Evert Kupersoord te Amersfoort.

Eventuele aanmeldingen bij het Centraal Bureau Humanitas.

°
° °

Humanita Haarlem meer arms ag

In "De Echo" uit Amsterdam van 2 december lazen wij o.a.:

"Er is een einde gekomen aan vele problemen, waarmee de afdeling Haarlem van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk "Humanitas" was geconfronteerd. Het is namelijk mogelijk gebleken om een maatschappelijk werker aan te trekken en twee leidsters voor de gezinsverzorging.

Voor de uitvoering van het algemeen maatschappelijk werk is dit van het grootste belang. Op tal van vragen konden de bestuursleden door verwijzing wel enige hulp bieden, maar voor een verdere verdieping en uitbouw van het maatschappelijk werk was het een gebiedende eis, dat er een full-time beroepskracht ter beschikking kwam. De heer R. Wolff, die zijn opleiding genoot aan de Sociale Academie te Amsterdam, is nu al enige maanden aan het bureau verbonden in de functie van maatschappelijk werker.

De leiding van de gezinsverzorging is thans opgedragen aan mevrouw T. Tougan.

Vervolgens besteedt het blad aandacht aan enkele facetten van de werkzaamheden van Humanitas, waarbij vooral gezinsverzorging en bejaardenwerk in het zoeklicht werden geplaatst. Het blad besluit:

"Nu de Haarlemse afdeling van Humanitas een oplossing heeft gevonden voor het tekort aan geschoolde medewerkers, kan de hulpverlening op de verschillende terreinen beter tot ontwikkeling komen ten behoeve van de inwoners van Haarlem en omstreken.
Het adres blijft Duvenvoordestraat 62."

Commissie Warme maaltijden voor bejaarden

De Zaanlander van 3 december vertelt over de commissie Warme maaltijden voor bejaarden, aan welk werk ook Humanitas zal deelnemen:

"De Commissie "Warme Maaltijden voor Bejaarden" verwacht, dat in het begin 1966 met de verstrekking van deze maaltijden kan worden begonnen. Als organisatievorm is de Stichting gekozen, welke de naam zal dragen van "Stichting Maaltijden Thuis".

Het bestuur zal bestaan uit tenminste zeven leden en wordt samengesteld uit personen behorende tot bejaardenorganisaties, vrouwenorganisaties, diaconieën, de Vereniging "Humanitas", de Gemeentelijke Sociale Dienst en eventueel andere instellingen die zich bezig houden met maatschappelijk werk onder bejaarden. Bij de samenstelling wordt de verscheidenheid van de Zaanlandse bevolking naar geestelijke richting in het oog gehouden."

Brabantse zorg voor vreemde arbeiders

Het Brabants Nieuwsblad schrift over Brabantse zorg voor vreemde arbeiders, ook hier treedt Humanitas naar voren:

"Er zijn in Brabant ongeveer 4000 buitenlandse arbeiders, die voor het grootste deel geconcentreerd zijn in Eindhoven en Helmond maar verder verspreid over de hele provincie. Tot nog toe is er alleen incidenteel iets gedaan om hen op te vangen. Daarom is de Brabantse Stichting Bijstand Buitenlandse Werknemers opgericht, die zich vooral bezig gaat houden met de geestelijke en maatschappelijke belangen van die vreemdelingen.

De opzet is zo breed mogelijk gehouden. Behalve de Diocesaan Charitatieve Centra zitten in het bestuur vertegenwoordigers van de Nederlands Hervormde en Gereformeerde Stichtingen voor Sociale Arbeid in het Zuiden, het gewest Noord Brabant en Humanitas, de interdiocesane Emigratiestichting, de christelijke en algemene Emigratiecentrales.

Het doel van de stichting is de opvang en begeleiding van buitenlandse werknemers over de hele provincie te coördineren en te stimuleren, zoveel mogelijk in samenwerking met organisaties en instellingen die plaatselijk kunnen werken. Onderwijs, cultuur, maatschappelijk werk en ontspanning zijn de hoofdpunten van het programma."

CENTRALE STICHTING BUREAUX VOOR LEVENS- EN GEZINS-
MOEILIJKHEDEN

Op de vergadering van 11 januari jl. werd het bestuur van deze Stichting als volgt samengesteld:

mevrouw D.Heroma-Meilink,	voorzitster (H.V.),
de heer T.van Grootheest,	secretaris (Humanitas),
de heer J.Pasman,	penningmeester (H.V.),
mevrouw A.Brouwer-Heybroek,	lid (Humanitas)
Mr.B.H.Rümke,	lid (Humanitas) en
mevrouw V.E.Wibaut-Guilonard,	lid (H.V.)

°
° °

HUMANISTISCHE JEUGDBEWEGING

Winterweekend

Op 15 en 16 januari jl. organiseerde de Humanistische Jeugdbeweging het jaarlijkse winter-weekend in de Ark te Nunspeet. 31 H.J.B.'ers woonden dit weekend bij. Op het programma stond een demonstratie zang-dans van de Arnhemse afdeling van de Joods-Zionistische jongerenvereniging "Haboniem" en een lezing + film over India van Sam Naarden, secretaris van de Moderne Jeugdraad. Vooral het eerste werd een sukses.

Propaganda

Inmiddels zijn we begonnen met een nieuwe propaganda, met het doel om de activiteiten in de afdelingen op te voeren. We stuurden iedereen een vragenlijst en organiseren op 12 en 13 februari a.s. een kaderweekend in Hilversum voor alle dagelijkse besturen. De bedoeling is, dat alle afdelings-problemen dan eens grondig worden besproken. Aan de orde zullen komen: de moeilijkheid van het vinden van geschikte sprekers, van programma-samenstelling, van ledenwerving enz. Elk van deze genoemde punten levert op het ogenblik vaak grote moeilijkheden op in de afdelingen.

STICHTING HUMANISTISCH THUISFRONT

Vormingscentrum "het Coornherthuis" overgedragen aan het Humanistisch Verbond

Op 28 december 1965 is per 1 januari 1966 het Humanistisch Vormingscentrum voor de Nederlandse Strijdkrachten het Coornherthuis te Driebergen overgedragen aan het Humanistisch Verbond. Bij de invoering van de humanistisch geestelijke verzorging in de strijdkrachten heeft de Minister als voorwaarde gesteld, dat de verantwoordelijkheid voor de inhoud van deze verzorging zou liggen bij het Humanistisch Verbond. Een voor de hand liggende eis. Vanzelfsprekend moest toen eenzelfde regel gelden voor de inhoud van het Vormingswerk.

Waar het niet goed mogelijk is altijd een scherpe scheiding te maken tussen financieel-zakelijke en geestelijke verantwoordelijkheid waren de besturen van Thuisfront en Verbond het er over eens dat deze beter in een hand konden liggen.

Het Thuisfront zal nog de eerste drie jaar bijdragen in de exploitatie-tekorten opdat het Verbond een voldoende aanlooptijd heeft om zich op deze taak in te spelen.

Het Humanistisch Thuisfront neemt hiermede afscheid van een stuk werk dat gedurende bijna 10 jaar met veel zorg en financiële offers is opgebouwd.

STICHTING MILITAIRE TEHUIZEN VAN HET HUMANISTISCH THUISFRONT

Nieuwbouw

Er zijn plannen in voorbereiding om de jaren 1966 en 1967 een nieuw militair tehuis te bouwen in Duitsland en een in Nederland. Dit kan met zo kleine tussenpoos omdat voor de bouw en exploitatie in Duitsland een zeer ver tegemoetkomende subsidieregeling geldt.

Wij hopen t.z.t. weer evenals bij vorige gelegenheden op de medewerking van de leden van de humanistische familie te mogen rekenen bij het houden van inzamelingen voor het bouwfonds.

.
. .

Subsidieverlening

Hoe moeilijk gemeenteraden er nog steeds toe kunnen overgaan subsidie te verlenen aan het werk van het Humanistisch Thuisfront moge weer eens blijken uit de volgende berichten:

Het eerste komt uit Hoevelaken:

"De raad verwierp een voorstel met 3-4 stemmen tot het verhogen van de subsidie aan de stichting Militaire Tehuizen Humanistisch Thuisfront van f 10.- tot f 25.-."
(Amersfoortsche Courant van 17 december)

Het tweede uit Doetinchem:

"Tenslotte stellen B.en W. de raad voor afwijzend te beschikken

op aanvragen van de Stichting Prot.Chr.verzorging van het Nederlandse Leger, van het Humanistisch Thuisfront, van de Centrale van Katholieke Militaire Tehuizen, van de Federatie van verpleeginrichtingen voor langdurig zieken, van het Wit Gele-Kruis, afd.Kraamzorg, van de Johanna-stichting, van de NUSO, van het Ned.Astmafonds, van het operagezelschap Forum, van het Verbond voor Veilig Verkeer, van de Europese Beweging en van de Ned.Tucht-Unie. Het college motiveert deze afwijzingen enerzijds door te wijzen op de moeilijke financiële positie van de gemeente en anderszins door de raad te attenderen op de consequenties ten opzichte van talrijke andere landelijke verenigingen."

(De Gelderlander van 9 december).

Waarbij men Doetinchem dan moet nageven dat deze gemeente niet discrimineert.

°
° °

HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING
VAN BEJAARDEN

Bouw Coornherthuis

Enkele bladen hebben aandacht besteed aan de werkzaamheden van oud-minister mr.dr.J.in 't Veld, die het begin van de bouw van het Coornherthuis te Den Haag moesten inluiden. Trouw van 18 december schreef hierover:

"Enigszins onwennig nam gistermorgen dr.J.in 't Veld, oud-minister van volkshuisvesting en bouwnijverheid plaats in een grote dragline om hiermee een hoeveelheid grond te verplaatsen. De drassige bodem maakte het niet mogelijk, om, zoals aanvankelijk de bedoeling was, een eerste paal te slaan voor het humanistisch bejaardencentrum, Het Coornherthuis, dat aan het Erasmusplein te Den Haag gebouwd wordt door de N.V.Habo. "Ik heb, toen ik minister was heel wat symbolische handelingen verricht," zei dr.In 't Veld later, "en ik dacht langzamerhand een volleerd bouwvakker te zijn. Maar zojuist voelde ik me een stuntel. Dit heeft mij geleerd, dat voor elk karwei in het bouwvak vaklieden nodig zijn." De heer In 't Veld sprak er zijn voldoening over uit, dat reeds twee dagen na de opening van het Carel van den Oeverhuis in Den Haag een begin gemaakt kon worden met de bouw van een ander bejaardencentrum."

Aan de Nieuwe Haagsche Courant van 17 december ontleen wij:

"Vervolgens sprak de heer J.Oosterhuis, voorzitter van de Nederlandse Centrale Huisvesting Bejaarden, nog een enkel woord en deelde mee dat de NCHB nu 33 bejaardentehuizen heeft gebouwd en 44 bejaardentehuizen in voorbereiding heeft."

Dit blad schrijft over het te bouwen huis dan nog:

"De Stichting Coornherthuis is opgericht door de plaatselijke afdelingen van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk "Humanitas", het "Humanistisch Verbond" en de Vereniging ter bevordering van zelfstandig denken "De Vrije Gedachte". Het tehuis wordt uitgevoerd in 14 woonlagen; met de bouw zal drie jaar gemoeid zijn.

Gegadigden moeten contribuant zijn van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden. Daarbij moeten zij zichzelf kunnen verzorgen en hun kamer stofvrij houden. Het gebouw bestaat uit het hoofdgebouw van 14 woonlagen, een recreatievleugel van drie bouwlagen en een vleugel waarin is opgenomen een postkantoor waarboven twee woonlagen met verschillende bestemming. Voor de bejaarden zijn er 232 eenpersoonskamers en 20 tweepersoonskamer.

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID

Humanisme vindt meer erkenning

Talrijke ontwikkelingen wijzen er op, aldus Het Vrije Volk van 10 januari,

"dat het humanisme in ons land groeiend erkenning vindt. Zo heeft het kabinet-Cals verklaard, dat het zich gedragen weet door christelijke en humanistische beginselen. De crematie gaat naar gelijkstelling met de teraardebestelling. Er kwam voorts een humanistische leerstoel aan de Leidse universiteit voor dr. J. P. van Praag, de voorzitter van het Humanistisch Verbond. Inzake de geestelijke verzorging voor gevangenen mag gehoopt worden op een betere regeling, die aan humanistische raadslieden meer vrijheid geeft. Humanistisch-geestelijke verzorging in het leger is aanvaard."

Mr. H. H. Engelsman besprak het bovenstaande in de jaarvergadering van de humanistische werkgemeenschap in de Partij van de Arbeid, te Utrecht gehouden op 8 januari jl.

"Daarbij sloot ook de rede aan die prof. Van Praag hield over de plaats van het moderne humanisme in de moderne samenleving. "In beginsel is de strijd voor de gelijkgerechtigdheid van het humanisme beslecht," was zijn uitgangspunt. Dat humanisme, zo betoogde dr. Van Praag, is niet anti-kerks, ook historisch is dat niet het geval. Het is vóór alles positief. Het tracht een eigen betekenis te geven aan het bestaan van de moderne mens in de moderne wereld. Daarbij staat voorop de her-ontdekking van de medemenselijkheid. Dit menselijk bestaan verkeert in een crisis. Door de atoombom, de automatisering (met haar bedenkelijke kanten) en de zich dreigend aankondigende wereldklassenstrijd, is er twijfel over de zin van het leven. Het humanisme zegt daarom tot de mens: wees een creatieve persoonlijkheid, aanvaard de zin van het leven in die medemenselijkheid, de beste weg tot zelfverwerkelijking. In deze vergadering is tevens afscheid van Prof. van Praag genomen als hoofdbestuurder van de HWG. De twee vice-voorzitters van het Humanistisch Verbond, dr. H. J. Roethof en de heer J. Bijleveld, werden aan het bestuur toegevoegd.

Radiolezingen

Lezingen in de maand februari voor de VARA

Zondag 6 februari	9.45 uur	J.de Tempe	"Het humanisme - een levens- beschouwing voor de moderne tijd"
Zondag 13	"	9.45 uur	G.Stuiveling "Uit Humanistisch oogpunt"
Zondag 20	"	9.45 uur	J.P.v.Praag "Wat bezielt ze toch?"

.
..

Televisieuitzendingen

15 februari: ACTUEEL HUMANISME, een televisieuitzending in samenwerking met de VARA ('s avonds, Ned.I). Voor de juiste aanvangstijd: zie programmabladen.

.
..

VAN ALLE KANTEN

Lezing Prof.dr.Libbe van der Wal

Als wij de hoeveelheid krantenknipsels voor dit nummer bekijken, valt het op dat de lezing van Prof.dr.Libbe van der Wal te Delft gehouden op 11 januari en het boekje "Bevrijdend Humanisme", uitgegeven door het Bureau Hoofdraadsman en geschreven door de heer H.Lips grote aandacht hebben getrokken. Uit artikelen die verschenen in de Haagse Courant en in de Delftsche Courant van 12 januari over de lezing van Prof.van der Wal nemen wij enkele gedeelten over:

"Met betrekking tot het verwijt dat het humanisme door het zedelijk waarden irrationele elementen zou hebben opgenomen zei Prof.van der Wal, dat het verstand nooit een zedelijke waardering uit het niet te voorschijn kan toveren. Het menselijk keurvermogen is de bron.

Het zedelijk waarden (goed of kwaad) wordt bepaald door onze eigen geestesstructuur.

Het humanisme zou aanzienlijk aan werfkracht winnen als het ten opzichte van de vragen over dood en eeuwigheid niet stond met volkomen lege handen, maar - ondanks dit - met des te meer zuiverheid.

Het humanisme staat op één lijn met geloof en kerk, omdat het zich eveneens richt op datgene wat voor de mens het belangrijkste is: de geestelijke waarden en dit zonder enige vertroebeling of omkoperij.

Ook het verwijt dat het humanisme een verkapt en inkonsekvent christendom zou zijn, wees spreker met nadruk af. Deze tegenwerping wordt gebaseerd op het feit, dat het humanisme centraal stelt het liefhebben van de naaste als zichzelf: als zijnde de maatstaf voor alle zedelijke waardering.

De christen draait hier de zaken om. Het liefhebben van de naaste behoort tot de zedelijke beginselen die algemeen menselijk zijn. De bovengenoemde beschuldiging is dus in haar geheel absurd.

Felle anti-toon gelukkig voorbij.

Het Dagblad van Limburg van 6 januari schrijft boven het artikel, waarin het boekje van H.Lips "Bevrijdend Humanisme" besproken wordt: "de felle anti-toon is gelukkig voorbij" en "Humanisten over hun oprechte bedoelingen".

"Maar het Humanistisch Verbond bleek zich te ontwikkelen naar een geest van begrip en tolerantie. Het liet ruimte voor godsdienstige overtuigingen, waar het zich niet meer tegenover maar naast wilde plaatsen, onder vooropstelling van wederzijds respect. Tegelijkertijd werd ook bij vele christenen de openheid groter voor eerlijke bedoelingen van anders- en niet-gelovigen. WAARDERING VOOR DE MENS.

Het boekje beschrijft het humanisme als een levensovertuiging die leven en wereld wil verstaan uitsluitend met behulp van menselijke rationele vermogens, met inachtneming van een in de mens liggend waardebesef. Het humanisme eist een voortdurende

bereidheid om denken en doen redelijk te verantwoorden. Het eerbiedigt de mens in zijn menselijke waarde, als enkeling en als lid van de samenleving, en eist vrijheid en gerechtigheid voor het persoonlijke en maatschappelijke leven. Het erkent dat de mens deel heeft aan natuurlijke, maatschappelijke en kosmische verbanden.

De Leidse Courant van 11 december schreef naar aanleiding van dit boekje:

"Omdat het afwijkt van sommige katholieke stromingen, die lukraak veronderstellen, dat de mensheid steeds beter wordt, trof ons een zin in het pas-verschenen boekje "Bevrijdend Humanisme" van de "hoofdraadsman" in het leger, de heer H.Lips. Dit zinnetje is:

"De angst voor het naakte bestaan heeft wellicht zelden zo'n rol in de geschiedenis gespeeld".

Wat moeten we nu met de opgewektheid aan, die de apostel Paulus op de 3e Adventszondag van een christen verlangt? Heeft de Christen geen "angst voor het naakte bestaan" of moet hij net doen als de butler van de Franse markiezin: "Alles gaat goed, madame la marquise"? Natuurlijk heeft de christen angst en hij behoeft die niet te verdoezelen. De bevrijding door het humanisme - hoe sympathiek dit in wezen ook is - komt ons echter ontoereikend voor, vergeleken bij de christelijke opgewektheid en de reden die Paulus daarvoor opgeeft: "De Heer is nabij". Wat er ook gebeurt, "de Heer is nabij", uit doodsnoed verzezen. Dat is het bevrijdende in het christendom en de reden opgewekt te blijven, ook als er geen reden toe is.

En de Amersfoortsche Courant van 11 december onder meer:

"Wie volledig over het humanisme geïnformeerd wil zijn, doet er goed aan dit boekje te lezen. Het moet zeker niet onder de categorie propaganda-geschriften worden gerangschikt. Opwekken om humanist te worden, doet de heer Lips zeker niet. Wel heeft men na het lezen het gevoel nu volledig ingelicht te zijn."

Gelijke kappen?

Trouw van 6 januari schrijft over een vergadering van de Gereformeerde Synode o.a.:

"Toen de Generale Synode van de Gereformeerde kerken, die haar zittingen op het congres voor "De Vrije Wereld" in Lunteren thans voortzet, sprak over zaken met betrekking tot het CIO (Contact in Overheidszaken) is de kwestie van de humanistische geestelijke verzorging in overheidsinstellingen aan de orde gekomen. Moet men nu, zo luidde de vraag, zonder meer de regel "gelijke monniken, gelijke kappen" toepassen?

In het rapport van mr.dr.J.Donner, deputaat voor de correspondentie met de hoge overheid, stond te lezen dat van

overheidswege aan het streven van het humanistisch verbond ook op voet van gelijkheid met kerkgenootschappen te worden behandeld, meer en meer wordt tegemoetgekomen. "Het verweer van de kerken daartegen vindt, trouwens ook bij een deel van de kerken zelve, minder weerklank. Naarmate het wezenlijk onderscheid van de arbeid der kerken en die van het humanistisch verbond formeel minder erkenning vindt, zal het de taak der kerken zijn door de wijze waarop zij haar werk verrichten, de waarde van haar arbeid boven die van het humanistisch verbond te bewijzen en zo materieel de plaats te handhaven, welke haar naar de aard van haar werk toekomt". Aldus de heer Donner in zijn rapport.

Haulerwijk

Wij weten niet of uw kennis van het Friese land groot is, maar hier volgt nieuws uit Haulerwijk:

"In een huiskamerbijeenkomst heeft de heer Veenstra uit Grouw een uiteenzetting gegeven van de denkwijze en de doelstelling van het Humanistisch Verbond. De aanwezigen werden van lectuur voorzien, terwijl enkelen zich aanstonds bereid toonden als lid van het verbond toe te treden.

Uit de vergadering werd er op aangedrongen op korte termijn een zaalbijeenkomst te beleggen, teneinde de vele buitenkerkelijken in Haulerwijk gelegenheid te geven nader met het Humanistisch Verbond kennis te maken.

Mgr. Bekkers in Brandpunt

In een uitzending van KRO-Brandpunt heeft mgr. Bekkers verleden maand vragen van kijkers beantwoord, met name over de dialoog met het marxisme, communisme en humanisme (bien etonné de se trouver ensemble, red.). Een belangrijk deel van de tijd werd echter besteed aan vragen over huwelijk en huwelijksbeleving. Over dit laatste punt zegt de Leidsche Courant van 23 december, o.m.:

"Wat betreft de wegen tot de geboorteregeling merkte hij verder op: het zou wel eens kunnen zijn dat de Kerk hierover een heel voorzichtig en sober antwoord op moet geven en dat het antwoord eigenlijk veel meer ligt op medisch terrein en op de eigen verantwoordelijkheid.

Een van de kijksters had opgemerkt dat tenslotte bisschoppen en priesters ongetrouwd zijn en dat zij niet uit de praktijk van het huwelijk spreken. Mgr. Bekkers gaf deze kijkster gelijk en verklaarde, dat het oordeel van de gehuwden inderdaad evenveel, misschien meer waard is dan wat anderen wetenschappelijk gezien op dit terrein zouden willen leren. Als zielzorger - zo zei mgr. Bekkers - wilde hij graag het oordeel van de een met het antwoord van de ander combineren.

Over de dialoog tenslotte

Over de dialoog met het humanisme, het marxisme en het

communisme verklaarde mgr.Bekkers zich voorstander van het gesprek. Het humanisme is vaak verkeerd beoordeeld, terwijl de Kerk thans ook moet erkennen, dat Marx grote verdiensten heeft gehad voor het sociale leven en dat het marxisme niet weg te denken is uit de sociale ontwikkeling, die geweest is en waarin onze Kerk wel wat laat gekomen is, aldus mgr.Bekkers.

Mieras, de Baäls en de bliksem

Dat staat boven een artikel in de Friese Koerier van 18 december over de vragen van het Tweede Kamerlid Mieras van de SGP naar aanleiding van het feit dat in Utrecht het Humanistisch vormingsonderwijs gesubsidieerd zal worden analoog aan de subsidiëring van godsdienstonderwijs op openbare scholen. De heer Mieras vraagt of een en ander niet in strijd is met art.26 van de L.O.wet.

De Friese Koerier gaat dan verder:

"In art.26 staat ook niets over subsidie, laat staan over een beperking van wat een gemeente mag subsidiëren. Al wou de gemeente Utrecht subsidie verlenen voor een maanschot, of voor een standbeeld van Erasmus.

Als de heer Mieras tegen het humanisme is en dus tegen humanistische vorming van kleine kindertjes, laat hij dat dan zeggen. Maar laat hij het royaal en sportief doen en niet door zijn tegenstanders hun eerlijke kans te onthouden. Toen de profeet Elia eens een geschil had met de Baäls-priesters en dat met een wedstrijd in het offeren wilde beslechten, gaf hij zijn tegenstanders een voorsprong van een dag en hij maakte zijn houthoop nat met twaalf putsen water.

Niettemin brandde de hele boel bij hem als een fakkel op het tijdstip, waarop men het avondoffer placht te brengen: de offerstier, het hout, en zelfs de altaarstenen en de aarde, want "vuur des Heren schoot neer". Daar durfde Elia op te rekenen.

Hij was overtuigd, dat God, die hij diende, macht had om de waarheid onder alle omstandigheden te laten zegevieren over de leugen. Daárom gaf hij de Baäls-priesters een voorsprong en nam zelf een handicap.

Als de heer Mieras Nederland op overtuigende manier zijn fiere geloof wil tonen in de overwinning van de waarheid, dan moet hij de humanisten de subsidies niet misgunnen."

Nog altijd moeilijk met de T.H.D.in de Zaanstreek

De moeilijkheden rond de Telefonische Hulpdienst van de Zaanstreek zijn nog altijd niet opgelost. Een raadslid (prot.chr.) van Krommenie noemde het streven van de Humanisten om ook bij dit werk te worden betrokken: "een zo langzamerhand onverkwikkelijk drijven."

Inmiddels ondernamen Zaandam en Wormer bemiddelingspogingen.

Blijkens een bericht uit Trouw van 16 december kwamen in Zaandam na

"een langdurige discussie op voorstel van burgemeester Franken drie voorstellen in stemming, nl.:

- 1e. Geen subsidie te verstrekken, hetgeen het einde zou betekenen van het werk van de Telefonische Hulpdienst.
- 2e. De gebruikelijke subsidie van 1 cent per inwoner te verstrekken en daarnaast te trachten te bemiddelen.
- 3e. De verhoogde subsidie van $1\frac{1}{2}$ cent te verstrekken en daarnaast te bemiddelen.

De raad besloot met grote meerderheid de verhoogde subsidie van $1\frac{1}{2}$ cent te verstrekken waarbij het college werd verzocht een bemiddelende rol te willen vervullen."

Volgens het Dagblad van de Zaanstreek, Typhoon, van 21 december gaan op

"verzoek van de raad Wormer B.en W. zowel het bestuur van de telefonische Hulpdienst als die van het Humanistisch Verbond en Humanitas een brief schrijven. Daarin zullen zij duidelijk maken, dat zij samenwerking van deze besturen met elkaar wenselijk achten om tot een zo goed mogelijk resultaat te komen wat betreft het werk van de T.H.D. De raad besloot echter ook unaniem de T.H.D. wel het gevraagde subsidie van f 50.- te geven."

Pater Kölker over het humanisme

Het Nieuwe Dagblad van 20 december bericht:

"De Haastrechtse kerkhistoricus pater dr. A. J. Kölker heeft in het orgaan van de St. Adelbert-vereniging een artikel geschreven, dat een uiterst belangrijk onderwerp in deze tijd aansnijdt: het vraagstuk van humanisme en christendom.

Achter het artikel in het Adelbertblad bespeurt men dan ook de historicus, die zich afzet van de misvattingen, die heden ten dage nog over het humanisme leven en van de gelijkstelling van humanisme en de levensbeschouwelijke achtergrond van het Humanistisch Verbond. Terecht stelt hij de vraag: "Zou men niet juist moeten zeggen, dat in zover een belijden en beleven van het christendom een onhumanistische tendens vertoont, het juist daarin ook onchristelijk is, hoezeer men zijn recht ook met bijbelteksten tracht te staven. Met andere woorden een christendom, dat niet alle menselijke waarden zonder uitzondering erkent en zich daarvoor niet inzet, schiet in zijn christen-zijn tekort."

Yoga, Kerstman en Humanisme taboe in Paardekop

In de kleine Zuidafrikaanse stad Paardekop is veel om zich tegen af te zetten. Een predikant van de Nederduits Gereformeerde Kerk verbood zijn gemeente zich in te laten met kerstbomen en de Kerstman:

"Die kerstman houdt de mensen af van de juiste verering van Christus. Mijn kerk beschouwt de kerstboom als een erfenis van de heidenen", aldus de predikant.

Het Haarlems Dagblad van 23 december heeft echter nog meer te melden over het stadje; een andere predikant schreef in het Kerkeblad:

"Als mensen zeggen, dat zij aan yoga doen alleen terwille van hun lichamelijke gezondheid, ontkennen zij de consequenties van dit systeem, dat in wezen heidens en humanistisch is, en stellen zij zich bloot aan het gevaar, door deze heidense leer en praktijk te worden beïnvloed."

Rekenschap

In Het Vrije Volk van 6 januari schrijft de heer J. Bijleveld zijn kolom ditmaal vol over het tijdschrift "Rekenschap", wij nemen hieruit over:

"Kenmerkend voor het humanisme is altijd de openheid geweest. De humanisten gevoelen minder dan anderen de behoefte aan gezamenlijk, ~~o~~overtuigingen. Dat wil echter helemaal niet zeggen, dat het onmogelijk zou zijn de inhoud van het humanistisch denken in een bepaalde tijd vast te stellen. Maar het eist wel een brede belezendheid. Het tijdschrift Rekenschap vergemakkelijkt echter aanzienlijk het kennisnemen van wat het humanisme in onze tijd te zeggen heeft. Omdat het kenmerkend is voor het Nederlandse humanisme dat door zijn organisatie en door het regelmatig uitwisselen van gedachten toch tot een zekere gemeenschappelijke bezinning is gekomen. De plaats die het humanisme in ons land inneemt rechtvaardigt belangstelling voor Rekenschap ook buiten de humanistische kring."

~~v~~vasteleggen van gemeenschappelijke

Nota: De IJmuidse Courant van 24 december heeft in zijn geheel het artikel van de heer P.N. Kruyswijk overgenomen uit "Mens en Wereld" : hoe staan de humanisten tegenover het Kerstfeest?

Nota: Op Tweede Kerstdag heeft de AVRO onder de titel: 26-12-65 een programma uitgezonden voor eenzamen, die in geestelijke nood verkeren. Er werd die avond een telefonische hulpdienst ingeschakeld, welke bemand werd met pater van Kilsdonk, de heer d'Angremond, majoor van Dalen van het Leger des Heils en ds. Noordermeer. Na elk gesprek werd door een anoniem gebleven maatschappelijk werkster in de studio de besproken problematiek aan dr. Klammer van het radio-apostolaat voorgelegd.